

Asia: VN/32076/2023

Lausuntopyyntö kotoutumislain mukaisista asetuksista

Lausunnonantajan lausunto

Asetus 1: VNa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sekä monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sisällöstä ja toteuttamisesta (arviointiasetus)

Ehdotuksessa asetukseksi osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista käy hyvin selville osaamisen ja kotoutumisen sekä monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin yhtäläisyydet ja erot. On hyvä, että jatkossa kotoutuja-asiakkaiden monialaiset palvelutarpeet tulevat huomioitua nykyistä kattavammin.

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista annettavaan asetukseen liittyvässä muistiossa todetaan, että ehdotuksella ei ole taloudellisia vaikutuksia. Samassa yhteydessä kuitenkin tuodaan esiin, että asetuksella olisi myönteisiä vaikutuksia maahanmuuttaneille, koska palvelutarpeen arviointi olisi nykyistä kattavampi, yksilöllisempi ja tavoitteellisempi ja myös monilaiset palvelutarpeet tulisivat huomioitua aiempaa kattavammin. Vaikutukset ovat ehdottomasti myönteisiä ja toivottuja, mutta kattavampi arviointi vaatii toteuttajiltaan enemmän aikaa ja aikojen yhteensovittamista, mikä on haastavaa asiakasvolyymien ollessa korkeita. Huomioitava on myös työvoimapalveluiden asiakasprosessin vaatimukset. Lisäksi muistiossa arvioidaan, että perheen kotoutumissuunnitelmia laadittaisiin nykyistä enemmän.

Edellä olevat seikat huomioiden vaikuttaa todennäköiseltä, että ehdotuksella on taloudellisia vaikutuksia, koska asetuksen mukainen toiminta edellyttäneen kotoutumispalvelujen asiantuntijaresurssien vahvistamista niin työvoimaviranomaisissa, kunnissa kuin hyvinvointialueilla.

Asetus 2: VNa monikielisen yhteiskuntaorientaation sisällöstä ja toteuttamisesta (yhteiskuntaorientaatioasetus)

Asetuksessa monikielisestä yhteiskuntaorientaatiosta kuvattu sisältö on erittäin kattava ja hyvältä vaikuttava. Joidenkin asiakkaiden kohdalla sisältö saattaa olla jopa liiankin laaja, henkilön tilanteesta riippuen.

Toivottavaa on, että monikielisen yhteiskuntaorientaation osalta työllisyysalueet tulevat tekemään alueellista yhteistyötä yli kunta- ja työllisyysaluerajojen. Joillakin alueilla on useampiakin kieliryhmiä, joiden voidaan katsoa olevan niin pieniä, että opetusmuotoisen yhteiskuntaorientaation toteuttaminen voi olla haasteellista.

Itseopiskelu tai itsenäinen tiedonhaku sekä kirjallisen tai audiovisuaalisen materiaalin omaksuminen voi olla esim. luku- ja kirjoitustaidottomille pienten kieliryhmien edustajille hyvin haasteellista. Usein myös nämä asiakasryhmät ovat heitä, jotka erityisesti hyötyisivät yhteiskuntaorientaatiosta. Itsenäisesti opiskellessa on ymmärryksen varmistaminen vaikeaa.

Asetus 3: VNa alaikäisenä ilman huoltajaa tulleen lapsen edustajan palkkion maksamisen perusteista ja palkkion suuruudesta, korvattavista kuluista sekä menettelystä palkkion maksamisessa ja kulujen korvaamisessa (edustajanpalkkioasetus)

-

Asetus 4: VNa laskennallisen korvauksen perusteista ja maksatuksesta (korvausasetus)

-

Asetus 5: VNa kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavista tiedoista (tietoasetus)

-

Muut huomiot

-

Bovelan Anu
Kaakkois-Suomen TE-toimisto